

prostytucja

redakcja
Marek Mozgawa

prostytucja

redakcja
Marek Mozgawa

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

LEX

a Wolters Kluwer business

Warszawa 2014

Wydawca
Monika Pawłowska

Redaktor prowadzący
Adam Choiński

Opracowanie redakcyjne
Elżbieta Józwiak

Łamanie
JustLuk Łukasz Drzewiecki, Justyna Szumieł, Stanisław Drzewiecki

Projekt graficzny okładki
Marcin Domitrz

Tłumaczenie streszczeń
Dr Aneta Michalska-Warias

.....
: Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących :
: im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej :
: w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. :
: A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty. :
:

 SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by
Wolters Kluwer SA, 2014

ISBN: 978-83-264-3293-4

Wydane przez:
Wolters Kluwer SA

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 00, fax 22 535 81 35
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Spis treści

Wykaz skrótów	9
Wstęp	13
Marek Kuryłowicz	
Prawne aspekty prostytucji w państwie rzymskim (<i>Legal aspects of prostitution in the Roman state</i>)	17
Grzegorz Smyk	
Kwalifikacja czynów nierządnych w nowożytnych kodyfikacjach prawa karnego przełomu XIX i XX w. (<i>The legal qualification of prostitution in modern criminal law codifications at the turn of the 19th and 20th centuries</i>)	32
Anna Przyborowska-Klimczak	
Zwalczanie prostytucji w świetle prawa międzynarodowego (<i>Combating prostitution in the light of international law</i>)	50
Joanna Piórkowska-Flieger, Krzysztof Wala	
Tak zwane przestępstwa okołoprostytucyjne (art. 204 k.k.) (<i>The so-called offences connected with prostitution (Article 204 of the Polish Criminal Code)</i>)	72
Patrycja Kozłowska-Kalisz, Katarzyna Nazar-Gutowska	
Doprowadzenie innej osoby do uprawiania prostytucji (art. 203 k.k.) (<i>Causing another person to engage in prostitution (Article 203 of the Criminal Code)</i>)	95

Marek Mozgawa

Uwagi na temat wykroczenia z art. 142 k.w.
(*Some remarks about the petty offence described by Article 142
of the Code of Petty Offences*) 117

Marek Kulik

Przestępstwa „okołoprostytycyjne” w ujęciu porównawczym
(*Offences connected with prostitution from the comparative law perspective*) ... 137

Wiaczesław Nawrocki, Mikołaj Seńko

Przestępstwa okołoprostytycyjne w ukraińskim prawie karnym
(*Offences connected with prostitution in the Ukrainian criminal law*) 176

Wiesław Koziulewicz

Przestępstwa okołoprostytycyjne w orzecznictwie
Sądu Najwyższego
(*Offences connected with prostitution in the Supreme Court's judicature*) 194

Jacek Sobczak

Prostytycja w Internecie
(*Prostitution in the web*) 211

Monika Płatek

Genderowe ujęcie zjawiska prostytucji. Aspekty kryminologiczne
(*Gender perception of the prostitution phenomenon. Criminological aspects*) ... 226

Magdalena Budyn-Kulik

Psychologiczne i wiktymologiczne aspekty prostytucji
(*Psychological and victimological aspects of prostitution*) 257

Beata Gruszczyńska

Szacowanie rozmiarów prostytucji – wybrane aspekty
metodologiczne
(*Assessing the scale of prostitution – chosen methodological aspects*) 294

Marek Marczewski

Przestępstwa związane z prostytutką w świetle statystyki
policyjnej i sądowej

*(Offences connected with prostitution in the light of police and court
statistics) 307*

Monika Kępa

Podatkowe skutki prostitucji w zakresie podatku dochodowego
od osób fizycznych

(Fiscal consequences of prostitution in the area of the personal income tax) ... 321

Wykaz skrótów

Akty prawne

- dyrektywa 2011/36/UE – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar, zastępująca decyzję ramową Rady 2002/629/WSiSW (Dz. Urz. UE L 101 z 15.04.2011, s. 1)
- dyrektywa 2011/93/UE – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/93/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej, zastępująca decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW (Dz. Urz. UE L 335 z 17.12.2011, s. 1; sprost. Dz. Urz. UE L 18 z 21.01.2012, s. 7)
- k.k. – ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.)
- k.k. z 1932 r. – rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 60, poz. 571 z późn. zm.)
- k.k. z 1969 r. – ustawa z dnia 19 kwietnia 1969 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 13, poz. 94 z późn. zm.)
- k.p.k. – ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.)
- k.p.w. – ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 395 z późn. zm.)

- k.w. – ustawa z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 482 z późn. zm.)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
- Konwencja Nr 182 – Konwencja Nr 182 przyjęta w Genewie dnia 17 czerwca 1999 r. Międzynarodowej Organizacji Pracy dotycząca zakazu i natychmiastowych działań na rzecz eliminowania najgorszych form pracy dzieci (Dz. U. z 2004 r. Nr 139, poz. 1474)
- o.p. – ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.)
- r.n.n. – rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 6 września 1922 r. o nadzorze nad nierzędem (Dz. U. Nr 78, poz. 715)
- rozporządzenie nr 549/2013 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 174 z 26.06.2013, s. 1)
- u.o.p.z. – ustawa z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 768 z późn. zm.)
- u.p.d.o.f. – ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 361 z późn. zm.)

Pozostałe

- Dz.Pr.PP – Dziennik Praw Państwa Polskiego
- Dz. Urz. UE – Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej
- EvBl – Evidenzblätter (Zbiór orzeczeń Sądu Najwyższego Austrii)
- KZS – Krakowskie Zeszyty Sądowe. Orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Krakowie w sprawach karnych
- M. Pod. – Monitor Podatkowy

MOP	– Międzynarodowa Organizacja Pracy
NP	– Nowe Prawo
OGH	– Oberster Gerichtshof (Sąd Najwyższy Austrii)
OSN(K)	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego (Izba Karna)
OSNKW	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Karna i Wojskowa
OSNPG	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego, Wydawnictwo Prokuratury Generalnej
OSNwSK	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego w Sprawach Karnych
OSP	– Orzecznictwo Sądów Polskich
PiP	– Państwo i Prawo
Prok. i Pr.	– Prokuratura i Prawo
Prz. Pod.	– Przegląd Podatkowy
PS	– Przegląd Sądowy
RZ	– Rechtssatzen (zbiór urzędowy orzeczeń Sądu Najwyższego Austrii w sprawach karnych)
SSt	– Amtliche Sammlung der Entscheidungen des OGH in Strafsachen (zbiór urzędowy orzecznictwa Sądu Najwyższego Austrii)
St. Iur.	– Studia Iuridica

Wstęp

Dnia 9 grudnia 2013 r. odbyła się w Lublinie konferencja naukowa pt. „Prostytucja”, zorganizowana przez Instytut Wymiaru Sprawiedliwości oraz Katedrę Prawa Karnego i Kryminologii UMCS w ramach V Lubelskiego Seminarium Karnistycznego. Przedmiotem poprzednich seminariów była problematyka: bigamii (I), pornografii (II), przestępstwa zgwałcenia (III) oraz przestępstw przeciwko czci i nietykalności cielesnej (IV). Niniejsza publikacja zawiera referaty przedstawione na konferencji.

W pierwszej sesji, której przewodniczyła prof. dr hab. Katarzyna Dudka, uczestnicy wysłuchali następujących referatów: „Prawne aspekty prostytucji w państwie rzymskim” prof. dr hab. Marka Kuryłowicza z Katedry Prawa Rzymskiego UMCS, „Zwalczanie prostytucji w świetle dokumentów międzynarodowych” prof. dr hab. Anny Przyborowskiej-Klimczak, Dziekan Wydziału Prawa i Administracji UMCS, „Kwalifikacja przestępstwa nierządu w nowożytnych kodyfikacjach karnych” dr hab. Grzegorza Smyka z Katedry Historii Państwa i Prawa UMCS oraz „Zjawisko prostytucji w II Rzeczypospolitej. Casus Lublina” dr. Mateusza Rodaka z Instytutu Historii Polskiej Akademii Nauk.

W drugiej części seminarium obradom przewodniczył Sędzia Sądu Najwyższego Wiesław Koziół, a przedstawiono następujące referaty: „Tak zwane przestępstwa okołoprostytucyjne (art. 204 k.k.)” dr Joanny Piórkowskiej-Fliieger oraz mgr. Krzysztofa Wali z Katedry Prawa Karnego i Kryminologii UMCS, „Doprowadzenie innej osoby do uprawiania prostytucji (art. 203 k.k.)” dr Patrycji Kozłowskiej-Kalisz oraz dr Katarzyny Nazar-Gutowskiej z Katedry Prawa Karnego i Kryminologii UMCS, „Uwagi na temat wykroczenia z art. 142 k.w.” prof. dr hab. Marka Mozgawy (Katedry Prawa Karnego i Kryminologii UMCS, IWS Warszawa) oraz „Przestępstwa okołoprostytucyjne w ujęciu porównawczym” dr. Marka Kulika z Katedry

Prawa Karnego i Kryminologii UMCS. Na zakończenie drugiej części seminarium zaplanowane było wystąpienie prof. dr. hab. Wacława Nawrockiego – Dziekana Wydziału Prawa Lwowskiego Państwowego Uniwersytetu Spraw Wewnętrznych, oraz dr. Mikołaja Seńko – Kierownika Katedry Dyscyplin Karnoprawnych Lwowskiego Państwowego Uniwersytetu Spraw Wewnętrznych – „Przestępstwa okołoprostytycyjne w ukraińskim prawie karnym”, które jednak nie było prezentacją tej problematyki. Prelegenci w głównej mierze skupili się na sytuacji, jaka miała miejsce wówczas na Ukrainie, a więc na kwestiach dotyczących protestów przeciwko polityce władzy państwowej w kontekście integracji Ukrainy z Unią Europejską. W materiałach konferencyjnych zamieszczono jednak zaplanowany pierwotnie tekst dotyczący bezpośrednio tematyki konferencji.

W sesji trzeciej, której przewodniczyła prof. dr. hab. Beata Gruszczyńska z Katedry Kryminologii i Polityki Kryminalnej IPSiR UW i Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości, referaty wygłosili: Sędzia SN Wiesław Kozieliwicz – „Przestępstwa okołoprostytycyjne w orzecznictwie Sądu Najwyższego”, prof. dr. hab. Monika Płatek z Uniwersytetu Warszawskiego – „Genderowe ujęcie prostytucji – aspekty kryminologiczne”, oraz prof. dr. hab. Jacek Kurzępa ze Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej we Wrocławiu – „Uwiedzenie dorosłego przez małoletniego uprawiającego prostytucję”.

Ostatniej już (czwartej) sesji V Lubelskiego Seminarium Karnistycznego przewodniczył prof. dr. hab. Wacława Nawrocki, a zaprezentowano następujące referaty: „Psychologiczne i wiktymologiczne aspekty prostytucji” dr. Magdaleny Budyn-Kulik z Katedry Prawa Karnego i Kryminologii UMCS i IWS w Warszawie, „Szacowanie rozmiarów prostytucji – wybrane aspekty metodologiczne” prof. dr. hab. Beaty Gruszczyńskiej (Uniwersytet Warszawski, IWS w Warszawie), „Przestępstwa związane z prostytucją w świetle statystyki policyjnej i sądowej” dr. Marka Marczewskiego oraz „Podatkowe skutki prostytucji w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych” dr. Moniki Kępy (Katedra Prawa Finansowego UMCS).

Należy wyjaśnić, że w opublikowanych materiałach konferencyjnych nie znalazły się (z przyczyn obiektywnych) wygłoszone na seminarium teksty autorstwa prof. dr. hab. Jacka Kurzępy i dr. Matusza Rodaka, natomiast zamieszczono referat prof. dr. hab. Jacka Sobczaka, Sędziego SN (Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej w Warszawie) – „Prostytucja w Internecie”, który to tekst (będący w programie konferencji) nie mógł być przedstawiony przez Autora z uwagi na problemy zdrowotne.

W dyskusji poruszono wiele wątków związanych z problematyką będącą przedmiotem konferencji. Wskazano m.in. na kwestie nazewnictwa, które kiedyś próbowano wprowadzić na określenie osoby świadczącej usługi seksualne w zamian za korzyści majątkowe oraz jej klienta, mając na myśli terminy: „prostyтуantka” oraz „prostyтуant”. Wyrażono także wątpliwości w zakresie włączania dochodów z prostytucji przez państwa do PKB. Poruszono również szereg szczegółowych kwestii związanych z historycznymi aspektami problematyki prostytucji.

Niewątpliwie V Lubelskie Seminarium Karnistyczne stworzyło okazję do bliższego zaprezentowania złożonej (i wielopłaszczyznowej) problematyki, jaką jest zjawisko prostytucji. Jak zwykle starano się spojrzeć na przedmiotowe zagadnienie przez pryzmat różnych dyscyplin naukowych, nie zawężając pola badawczego jedynie do dogmatyki prawa karnego. Naturalnie, nie było możliwe wyczerpanie całości zagadnień związanych z analizowanym problemem, jednakże należy sądzić, że w istotnym zakresie zostało ono przybliżone i może też zainspirować do dalszych badań nad tym tematem. Mam nadzieję, że niniejsze opracowanie spotka się z życzliwym przyjęciem przez Czytelników, a kolejne (VI już) Lubelskie Seminarium Karnistyczne, które ma odbyć się w grudniu 2014 r., będzie cieszyć się równie dużym zainteresowaniem jak poprzednie.

Prof. dr hab. Marek Mozgawa

Prawne aspekty prostytucji w państwie rzymskim

Prostytucja nie stanowiła w starożytnym Rzymie, podobnie jak w innych państwach antycznych¹, problemu prawnego ani społecznego². Kontekstem, w jakim zajmują się pisarze i prawnicy rzymscy zjawiskiem prostytucji, jest małżeństwo. Związek małżeński miał stanowić trwałą i solidną podstawę zdrowego społeczeństwa i silnego państwa. W małżeństwie niedopuszczalne były rozwiązłość czy swobodne praktyki seksualne, sprzeczne z funkcją prokreacyjną. Prostytucja natomiast pozwalała na zaspokojenie właściwie wszelkich potrzeb seksualnych bez ograniczeń obyczajowych. Chroniła także przed cudzołóstwami zagrażającymi zdrowym związkom małżeńskim.

Wymowna jest w tym sensie wypowiedź Katona, znanego przecież z surowości obyczajów moralisty rzymskiego, przytoczona przez Horacego (Satyra 1,2,28–34):

„Jeden na niewiasty poluje,
których kostki kryje rąbek sukni,
Drugi na dziewczki na rogu ulicy.
«Wielkie brawa dla ciebie» rzekł raz Katon boski

¹ Por. wprowadzająco: S.P. Dufour, *Historia prostytucji od czasów najdawniejszych do XX wieku*, t. 1, *Seksualizm a pieniądze. Czasy przedchrześcijańskie*, cz. 1, *Starożytny Wschód, Grecja, Republika rzymska*, Gdynia 1997; A. Krzemińska, *Miłość w starożytnym Egipcie*, Warszawa 2004; K. Szarzyńska [i in.], *Miłość i seks w kulturach Wschodu Starożytnego*, Warszawa 1996; C. Reinsberg, *Obyczaje seksualne starożytnych Greków*, Gdynia 1998.

² Literatura tematu jest ogromna, tu można wskazać (zob. już przypis 1) na niektóre pozycje w języku polskim: P. Grimal, *Miłość w Rzymie*, Warszawa 1990; N. Roberts, *Dziwki w historii. Prostytucja w społeczeństwie zachodnim*, Warszawa 1997; A. Sokala, *Meretrix i jej pozycja w prawie rzymskim*, Toruń 1998; tenże, *Lenocinium w prawie rzymskim*, Toruń 1992. W Zakładzie Prawa Rzymskiego Uniwersytetu Rzeszowskiego przygotowana została pod moim kierunkiem obszerna (207 stron) praca magisterska A. Kulbickiej, *Prawne i społeczne aspekty prostytucji w starożytnym Rzymie*, Rzeszów 2004. Wielu informacji dostarcza również Internet.

Widząc człeka, co wracał z burdelu beztroski,
«Bo lepiej, niż byś cudze obrabiać miał żony,
Tu zachodził, młodzieńcze, żądzą rozbudzony»³

Zachować należało jednak pewien umiar. Ten sam Katon, gdy spotkał młodzieńca ponownie odwiedzającego ten przybytek, zauważył krytycznie: „chwalilem cię, że tu przychodzisz, a nie że pomieszkujesz”⁴.

Rzymianie wyznawali pogląd, wyrażony już wcześniej w Grecji słowami Demostenesa, że wśród kobiet potrzebnych mężczyźni są legalne żony, powołane do troszczenia się o sprawę domu i rodzenia zdrowych dzieci, oraz prostytutki, przeznaczone dla dostarczania przyjemności⁵. To nie żona miała dostarczać mężowi seksualnych namiętności, te mógł zaspakajać z kochankami i prostytutkami, zachowując czystość małżeństwa, zwłaszcza że tego rodzaju praktyki nie stanowiły w państwie i prawie rzymskim naruszenia obyczaju ani prawa. Cudzołóstwo mogła popełnić tylko kobieta – mężatka, mężczyzna – mąż miał pełną swobodę seksualną. Píše o tym już Plautus w II w. p.n.e. w satyrycznej komedii *Kupiec* (*Mercator*, 831–845):

„Twarde prawo, dalibóg krępuje kobietę,
I tak biedną ją czyni, jak nigdy mężczyznę!
Bo jeśli mąż w sekrecie przed swoją małżonką
Weźmie sobie kochankę, nic mu się nie stanie
Choć żona na to wpadnie: a jeśli by żona
Bez wiedzy swego męża, choć krok wyszła z domu
Już jest powód do skargi – mąż żonę wypędza.
Niechże by dla obojga było jedno prawo.
Wszak żonie, gdy uczciwa, mąż jeden wystarczy:
Czemu jemu wystarczyć nie ma jedna żona?
A dalibóg, że gdyby, jak ja chcę, karano
Mężów za to rozwodem, gdy bez wiedzy żony

³ S. Szczygieł, *Marek Porcjusz Katon – rzymski tradycjonalista czy polityk realista*, Warszawa 2011, s. 35–36; por. też M. Kuryłowicz, *Prawo i obyczaje w starożytnym Rzymie*, Lublin 1994, s. 111–120.

⁴ Podobną anegdotę spotyka się u Diogenesa Laertiosa, według którego sofista i hedonista Arystyp z Cyreny, widząc rumieniec na twarzy młodzieńca wchodzącego do domu publicznego, zauważył: „Nie jest hańbą tu wchodzić, hańbą jest tylko nie umieć stąd wyjść” – A. Sokala, *Meretrix...*, s. 40, przypis 129.

⁵ C. Reinsberg, *Obyczaje seksualne...*, s. 46–47; Sokala, *Meretrix...*, s. 27–28. O cudzołóstwie w Atenach zob. M. Jońca, *Cudzołóstwo (moicheia) w społeczeństwie i prawie ateńskim epoki klasycznej* (w: *Contra leges et bonos mores. Przepęstwa obyczajowe w starożytnej Grecji i Rzymie*, red. H. Kowalski, M. Kuryłowicz, Lublin 2005, s. 109–125).

Biorą sobie kochankę – tak samo jak prawo
Żonę karze, jeżeli zawinia – tak więcej
Byłoby wyrzuconych mężów niż mężatek”⁶

Cytowany już tutaj Katon stwierdził w tej kwestii bez ogródek: „Jeżeli przyłapiesz żonę na cudzołóstwie, będziesz mógł zabić ją bez sądu, i to bezkarnie; ale jeśli ty byś popełnił cudzołóstwo (...) ona nie odważy się tknąć cię nawet palcem, a zresztą nie ma do tego prawa”⁷.

Mężczyźni kupowali w rezultacie u prostytutek to, czego nie otrzymywali w domowej sypialni od wychowanych w głębokiej pruderii żon. Ukazuje to dobitnie satyryk rzymski Marcialis (11 104)⁸:

„Jeśli nie chcesz się, żono, przystosować do mnie,
To się wynoś! Mnie ani w głowie żyć tak skromnie.
Ja długo w noc uczuję popijając wino,
Ty się zrywasz od stołu z obolałą miną.
Ty chcesz w łóżku po ciemku (...) Ja w takich wypadkach
Wolę widzieć i lubię lampę mieć za świadka.
Ty się licznych swych szatek zawsze pozbyć wzdragasz,
Dla mnie kobieta nigdy nie jest dosyć naga.
Ja jak para gołąbków gruchałbym najchętniej,
Ty mnie, jak rankiem babcie, cmokasz obojętnie.
Pieszczę cię – nawet nie drgniesz i leżysz bez słowa,
Jakbyś się do ofiary miała przygotować.
Wiesz, jak sobie radzili u drzwi domownicy,
Kiedy Hektor z małżonką wchodził do łóżnicy,
Wiesz chyba, gdzie błędziła dłoń wstydlivej żony
Ulissesa, gdy obok on chrapał znużony.
Nawet tego odmawiasz, na co wszak niemało
Zacnych matron swych sławnych mężów pozwalało:
Dopóki o podczasym nikt w niebie nie słyszał,

⁶ T.M. Plautus, *Kupiec (Mercator)*, przekł. G. Przychocki, Wrocław 1951, wersy 817–824.

⁷ Według Gelliusa, *Noctes Atticae* 10,23,5; S. Szczygieł, *Marek Porcjusz Katon...*, s. 30; szerzej o cudzołóstwie i jego skutkach w prawie rzymskim D. Stolarek, *Adultera w świetle lex Julia de adulteriis coërcendis*, Lublin 2012, *passim*.

⁸ M.V. Martialis, *Epigramy. Wybór*, przekł. S. Kołodziejczyk, Warszawa 1971, s. 167–168; tenże, *M. Waleryusa Marcialisa epigramatów ksiąg XII*, przekł. J. Czubek, Kraków 1908, s. 388. Obaj tłumacze unikają w przekładach dosadnego języka Martialisa.

Poruszone w publikacji problemy dotyczą m.in. analizy dogmatycznej przestępstw związanych ze zjawiskiem prostytucji (tzw. przestępstw okołoprostytucyjnych) oraz zagadnień prawnoporównawczych, kryminologicznych, psychologicznych i wiktymologicznych prostytucji.

Przedstawiono w niej również szereg innych interesujących kwestii związanych z omawianą tematyką, takich jak:

- podatkowe skutki prostytucji,
- prostytucja w Internecie,
- genderowe ujęcie prostytucji.

Książka zawiera zbiór referatów prezentujących zróżnicowane aspekty zjawiska prostytucji, wygłoszonych podczas V Lubelskiego Seminarium Karnistycznego zorganizowanego przez Instytut Wymiaru Sprawiedliwości oraz Katedrę Prawa Karnego i Kryminologii UMCS.

Książka jest skierowana do szerokiego kręgu odbiorców, przede wszystkim praktyków (sędziów, prokuratorów, adwokatów), jak również przedstawicieli doktryny prawa karnego.

ISBN 978-83-264-3293-4

9 788326 432934

Cena 69 zł
(w tym 5% VAT)

Zamówienia:

infolinia 801 04 45 45, fax 22 535 80 01
zamowienia.książki@wolterskluwer.pl
www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

9788326432934 W01P01